

Sygn. akt I PZ 50/02

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 11 czerwca 2002 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jadwiga Skibińska-Adamowicz

SSN Barbara Wagner

w sprawie z powództwa D. J., K. W. i B. W.

przeciwko Wojewódzkiej Kolumnie Transportu Sanitarnego w Ł.

o przywrócenie do pracy

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Administracyjnej, Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w dniu 11 czerwca 2002 r.

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w Ł.

z dnia 25 lutego 2002 r., sygn. akt VII Pa (...)

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Powodowie D. J. i K. W. odrębnymi pozwami z dnia 31 stycznia 2000 r., a powód B. W. pozwem z dnia 3 lutego 2000 r., wnieśli o przywrócenie do pracy w pozwanej Wojewódzkiej Kolumnie Transportu Sanitarnego w Ł.. Sprawy zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia na podstawie art. 219 KPC.

Wyrokiem z dnia 31 października 2000 r., XI P (...), Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Ł. przywrócił powodów do pracy na poprzednich warunkach. Apelacja strona pozwanej od tego wyroku została oddalona przez Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ł. (wyrok z dnia 21 maja 2001 r., VII Pa (...)). Strona

pozwana wniosła kasację od wyroku Sądu drugiej instancji, wskazując kwotę 12 195,09 zł jako wartość przedmiotu zaskarżenia. Postanowieniem z dnia 22 stycznia 2002 r. Sąd Najwyższy zwrócił kasację Sądowi Okręgowemu w celu wezwania strony pozwanej do usunięcia braku formalnego przez oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia oddzielnie w stosunku do każdego z powodów. W wykonaniu takiego wezwania, strona pozwana pismem z dnia 18 lutego 2002 r. wskazała wartość przedmiotu zaskarżenia w stosunku do powoda D. J. na kwotę 3 881,10 zł, K. W. na kwotę 4 490,04 zł i B. W. na kwotę 3 823,95 zł.

Postanowieniem z dnia 25 lutego 2002 r. Sąd Okręgowy w Ł. odrzucił kasację strony pozwanej. W uzasadnieniu Sąd wywiódł, że po stronie powodów występuje współuczestnictwo formalne i dlatego o dopuszczalności kasacji decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia oddzielnie względem każdego z powodów, a ta jest niższa od kwoty dziesięciu tysięcy złotych określonej w art. 392¹ § 1 KPC.

Na postanowienie to strona pozwana wniosła zażalenie, w którym zarzuciła naruszenie art. 72 § 1 pkt 1 KPC polegające na bezzasadnym przyjęciu, iż po stronie powodów nie zachodzi współuczestnictwo materialne, pomimo iż przedmiot sporu stanowią prawa i obowiązki im wspólne, a nadto ich roszczenie oparte jest na tej samej podstawie faktycznej i prawnej. W uzasadnieniu zażalenia strona pozwana wywiodła w szczególności, że powodowie żądają uznania wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne i przywrócenia do pracy na poprzednich warunkach. W identycznie brzmiących uzasadnieniach powołali się na tę samą podstawę prawną i faktyczną, tj. sprawowanie funkcji w nowoutworzonym związku zawodowym. W apelacji wartość przedmiotu zaskarżenia określono na 12 195,09 zł, stanowiącą łączną kwotę trzymiesięcznych wynagrodzeń przysługujących powodom. W ten sam sposób określono też wartość przedmiotu zaskarżenia w kasacji. Zdaniem pozwanej po stronie powodów występuje jednakowa podstawa faktyczna i prawna roszczenia. Mamy więc do czynienia z współuczestnictwem materialnym wynikającym ze wspólności praw i obowiązków powodów jako członków związku zawodowego, którzy w oparciu o ten sam stan faktyczny i prawny sformułowali żądania. Przedmiotem procesu są wspólne prawa i obowiązki współuczestników, a więc jest to współuczestnictwo materialne i dla prawidłowego określenia wartości przedmiotu zaskarżenia istotna jest suma poszczególnych roszczeń.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 72 § 1 KPC przewiduje współuczestnictwo formalne, gdy roszczenia lub zobowiązania jednego rodzaju oparte są na jednakowej podstawie faktycznej i prawnej (pkt 2) oraz dwie postacie współuczestnictwa materialnego, gdy prawa lub obowiązki osób występujących w roli strony są im wspólne lub gdy są oparte na tej samej podstawie faktycznej i prawnej (pkt 1). Jest oczywiste, że prawa lub obowiązki powodów nie są im wspólne. Nie są one oparte również na tej samej podstawie faktycznej i prawnej. Każdego z powodów łączył ze stroną pozwaną odrębny stosunek pracy i ich rozwiązanie nastąpiło na podstawie odrębnych oświadczeń woli. Podstawa faktyczna i prawna roszczeń powodów jest więc "jednakowa" (taka sama), a nie "ta sama". Współuczestnictwo procesowe powodów miało więc charakter formalny i powstało wskutek połączenia odrębnych spraw do wspólnego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia na podstawie art. 219 KPC. Zresztą nawet gdyby współuczestnictwo powodów miało charakter materialny, ale polegający na tej samej podstawie faktycznej i prawnej roszczeń (a nie wspólności praw i obowiązków), to i tak nie byłoby dopuszczalne zliczenie wartości przedmiotu zaskarżenia w stosunku do wszystkich powodów w celu oceny dopuszczalności kasacji. W przypadku bowiem takiej formy współuczestnictwa materialnego (ta sama podstawa faktyczna i prawna ich praw - art. 72 § 1 pkt 1 in fine KPC), o dopuszczalności kasacji decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia określona osobno w stosunku do każdego ze współuczestników (jest to pogląd utrwalony w praktyce, por. postanowienie z dnia 17 stycznia 1997 r., I PKN 65/96, OSNAPiUS 1997 r. nr 17, poz. 317; postanowienie z dnia 21 marca 1997 r., I PKN 61/97, OSNAPiUS 1998 r. nr 1, poz. 16). Zarzuty podniesione w zażaleniu są więc bezzasadne.

Sąd Najwyższy zważył dodatkowo, że strona pozwana nieprawidłowo określiła wartość przedmiotu zaskarżenia. Powinna bowiem zgodnie z art. 368 § 2 w związku z art. 393¹⁹ KPC uwzględnić zasady określone w art. 23¹ KPC. Gdyby strona pozwana w ten sposób prawidłowo oznaczyła wartość przedmiotu zaskarżenia to kasacja ze względu na tę przesłankę byłaby dopuszczalna. Jednakże zgodnie z art. 393⁵ KPC sąd drugiej instancji odrzuca kasację nie tylko wtedy, gdy została złożona po terminie lub z innych przyczyn jest niedopuszczalna, ale także kasację, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie. Kasacja powinna zawierać oznaczenie

wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 393³ § 2 KPC), co oznacza, że w przypadku współuczestnictwa formalnego oraz współuczestnictwa materialnego w formie oparcia roszczeń na tej samej podstawie faktycznej i prawnej, należy wskazać wartość przedmiotu zaskarżenia odrębnie w stosunku do każdego ze współuczestników. Sąd drugiej instancji prawidłowo więc wezwał stronę pozwaną do uzupełnienia braku w tym zakresie. Prawidłowe wykonanie tego wezwania w sprawie o przywrócenie do pracy powinno polegać na wskazaniu wartości przedmiotu zaskarżenia zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 23¹ KPC w związku z art. 368 § 2 i art. 393¹⁹ KPC. Strona pozwana nie wykonała w ten sposób wezwania Sądu, a więc nie uzupełniła braków kasacji w rozumieniu art. 393⁵ KPC.

Z tych względów zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 w związku z art. 393¹⁸ § 3 i art. 397 § 2 KPC.